

Tento výukový materiál byl vytvořen a financován v rámci programu OPVK projektu "Rovné příležitosti ve výuce pro všechny" registrační číslo projektu-CZ.1.07/1.2.05/03.0010

11 5-21:01

Název: technologické postupy používané při opravách a renovacích výrobků
Téma: renovace nábytku, osazování stavebnětruhlářských výrobků
Předmět: technologie
Ročník: 3TO
Klíčová slova: restaurování, injektáž, ostění, poprsník, okenní rám
Autor: Vladimír Šťastný
Škola: SOU Hluboš

11 5-21:01

Technologické postupy používané při opravách a renovacích výrobků

<http://www.restaurovanikubik.cz/?p=typy-sedaciho-nabytku>

11 5-21:01

RESTAUROVÁNÍ NÁBYTKU

Různobílé dovednosti spojené v restaurátorském řemesle starších dřevěných výrobků vyžadují a dlouhodobé zkušenosti, již se lépe osvědčily. Restaurátorské práce jsou spojeny s mnohaletými zkušenostmi. Ačkoliv je škola restaurátorského řemesla velmi široká, patří mezi nejčastější obklopené vnitřní, které se používají v každodenním životě v domácnosti - stoly, židle, truhly a skříně.

Restaurátoři dobře vědí, že musí mít v některých ohledech jiné znalosti a dovednosti, než jaké využívají truhláři. Dokonalá restaurace nábytku vyžaduje především pochopení postupu, jakým byl konkrétní kus původně vyroben, za krokem zhuštěn, jak jednotlivé díly drží pohromadě a z jakého materiálu se skládají.

11 5-19:33

Na židli vyrobené ve viktoriánském stylu jsou patrná poškození. Schází jí část dřeva, je napadena červotočem. Část je zlomená a některé kusy úplně chybějí. Při podrobné prohlídce se zjistilo, že již jednou prošla restaurováním. Najdeme na ní proto i kovové díly, jimiž byly v minulosti vyspraveny zlomené dřevěné části. Také tyto části se již mezitím staly součástí historického nábytku a budou zachovány. Po dokončení restaurování získá židle výjimečný a uslechtilý vzhled charakteristický pro všechny restaurované kusy nábytku.

11 5-19:34

vyhledání závad a kazu

První fází restaurace je detailní prohlídka nábytku, jejímž smyslem je zjistit druh po-užitých materiálů, typy spojů a tvary profilovaných hran, drážek či detailů. Poté provedeme celkovou vizuální kontrolu, při níž vyhledáme poškození a vady. Jedná se o velice důležitou fázi. Nejde totiž pouze o zjištění všech poškození, ale rovněž o prohlídka jednotlivých druhů spojů a rozhodnutí, zda by se měly rozebrat - a pokud ano, jakým způsobem. Právě rozebrání opra-vovaného nábytku představuje v mnoha při-padech základní předpoklad úspěšného výsledku.

11 5-19:35

Stánek nabízí celkový pohled na 360 před restaurací. Po první celkové prohlídce následuje detailní kontrola směrující ke zjištění stavu poškození a k určení, jakým způsobem postupovat při opravě.

Prohlédnou se zjeví, že některé spoje noh s rámem jsou málo pevné a v jednom případě je horizontálně odložena spáje uvolněná. Před opětovným sepečením tohoto spoje předstává zalesňení lesk jeho rozliční.

Zřejmě druhý způsob použití dřeva. Při této úpravě odložena špička kovu pomocí klu. V tomto případě se jedná o mahagónové dřevě dříve se dřevěných částech dřeva borovic.

Při kontrole zbývajících noh ověříme pevnost jejich spojení s rámem. V některých případech není nutné spoje rozebírat.

11 5-19:36

Opět málo práce je na vidění, rozebírání bude součástí práce.

Zřejmě uvolněná se spoje v rámu, z konzolních dřev. Při prohlídce se zjistilo, že je v nepříjemném stavu.

Detailní pohled na spoje v oprávené. Obzvláště pozorovatelné odložení špičky kovu během podání opravy. Důležité je uchovat všechny kusy rozlomených dřev.

Všimni jsme si, že rám z borového dřeva pokrývá mahagónové dřevo, které na některých místech schází a bude muset být nahrazeno.

Detailní pohled na spoje odhalující přítomnost dřevobou v rámu z borového dřeva.

11 5-19:41

odstranění dřevokazného hmyzu

Čištění opraveného kusu nábytku sestává z vnějšího a vnitřního ošetření dřeva, ze kterého je nábytek sestaven. V tomto případě provedeme vnější úpravu s malou dávkou fiedidla. Vnitřní úprava zahrnuje ošetření dřeva proti útokům hmyzu – jednak vnitřní injekcí a jednak povrchovou aplikací vhodného insekticidu.

11 5-19:43

Celý povrch šedě odštíme horkou vodou s 10 % fiedidlem. Jedná se o velice účinný postup, ale vzhledem k tvrdému charakteru fiedidla je nutné provádět s jistou dávkou opatrnosti.

Čištění zbývajících částí šedě. Jakmile je materiál umyt, projeví se o rozdíly v barvě mahagónové dřeviny a nového mahagónu. Na tato odlišnosti je třeba brát rovněž ohled při finální úpravě povrchu restaurovaného nábytku.

11 5-19:43

Stejný postup použijeme při ošetřování zbývajících částí ze spoje.

Po vyčištění povrchu je systéme bohatším zpracováním, než zvláště zbývajících špiček.

Injekcí s fiedidlem upravíme do všech obtoků po čerpaných insekticidních prostředcích, abychom hmyz zlikvidovali.

11 5-20:06

Správně nastříkáme preventivně vnitřní insekticidní na všechny díly. V tomto případě se jedná o rám z borového dřeva.

Pro dosažení maximálního účinku nastříkaného insekticidu zabijeme všechny zbylé díly do postrobového pytle a necháme je tam 24 hodin, aby mohli insekticid úspěšně účinkovat.

11 5-20:13

restaurování jednotlivých částí a předběžná montáž

Společný postup restaurování nábytku lze zvlášť podávat
vzájemně dobře zná upravenými kusy, pozicemi druh dřeva, typy
spojů a další vlastnosti kvalitnějšího nábytku, na němž pracuje.

Při nahrazování chybějících kousků dřeva nejprve
zaplníme spáry mezi začalovanou dřívou a
tímto lepidlem.

Chybějící kusy dřeva nahradíme novými
kousky, které rovněž přilepíme horkým
lepidlem. Přesnost lepeného spojení zajistíme
stlačováním. Opravu spojků provedeme ještě
před montáží celé židle.

11 5-20:14

Dřívka, z nichž se skládá
oprádlo židle, se spojují
spojkami křížem,
aby byly dobře
oprádleny a byly
přilepeny v nádobě
a dřevem dřívem.

Časově náročné
dělání přírodního dřeva
oprádlo.

Společně s dřívem
oprádlo. Tato operace je
nutná pro odstranění
starého lepidla, které
může způsobit
závažnou škodu.

Ti spojovací díly
přilepíme horkým
lepidlem a stlačíme
v nádobě s vodou.

11 5-20:34

Řeznou odřízneme
přilepené lepidlo. Pokud
je spára zvlášť široká, lze
na ni dát, například je
horkou vodou.

Přilepíme horní část oprádla.
Vydáme prázdné kousky
dřeva, které byly přilepeny
dřívem předchozí opravy židle.

Při lepení nastavíme
lepidlo na celé části spoje.

Stlačíme lepené díly a odřízneme
zbytek starého lepidla.

11 5-20:43

U rozlámáných dílců odřízneme a znovu přilepíme jednotlivé
kusy dřeva. Uvolněné kusy dorážíme na místo kladivem.

Pohled na složené oprádlo s opravenými díly, které byly předtím zlomeny.
Některé části úplně chyběly, a musely být proto vyrobeny úplně znovu.

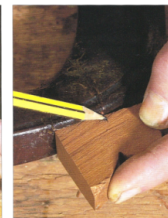

11 5-20:17

Konečný vzhled horního dílu oprádla po jeho lepení. Nový díl zhotovíme ze stejného druhu dřeva, z jakého byla vyrobená původní židle.
Chybějící kousek dřeva bude muset být doplněn v tomto případě se jedná o mahagon. Rozměry přeneseme z vyřezávaných mězery.

11 5-20:25

Čepovkou vyřezáme kousek mahagonu určený. Odstráníme delší mezery, které se má. Dílům odstraníme zbytky starého lepidla
a zaplníme mezery novými kousky dřeva, jejichž rozměr a vyřezání otvor
musí být naprosto přesný.

11 5-20:26

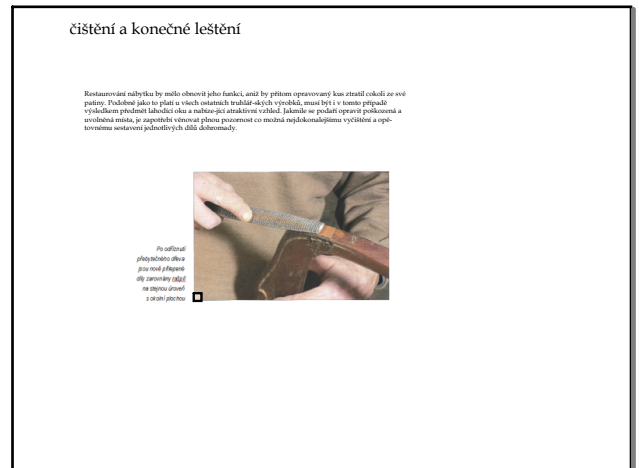
11 5-20:27

11 5-20:28

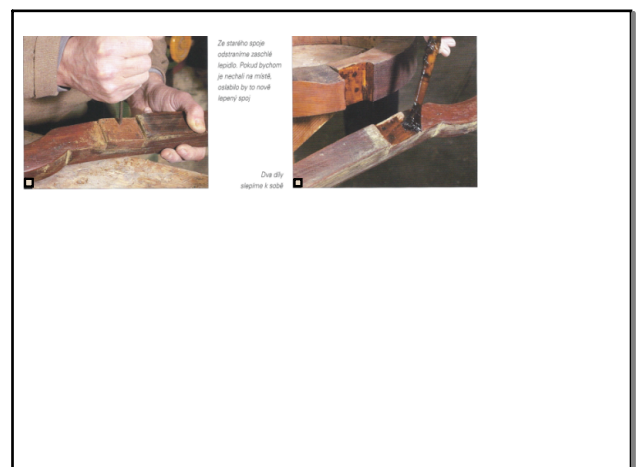
11 5-20:28

11 5-20:27

11 5-20:30

11 5-20:22

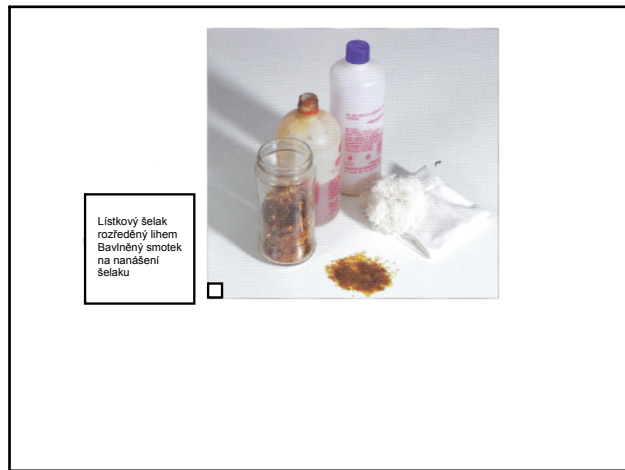
11 5-20:29

11 5-20:30

Dokončení restaurování představuje finální úpravy

11 5-20:32

11 5-20:32

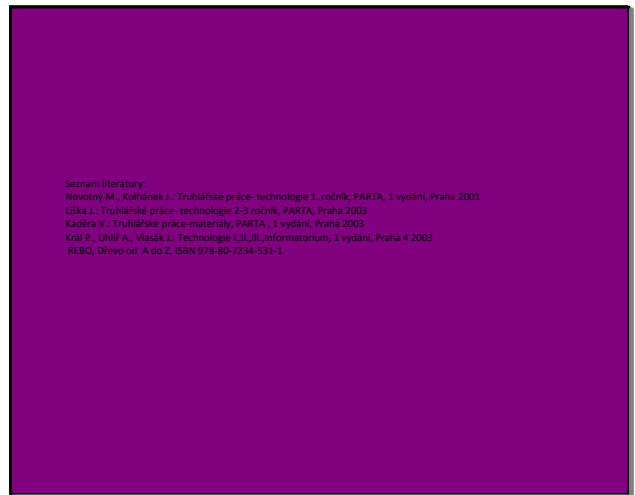
11 5-20:32

<http://www.lubena.cz/index.php?id=fotogalerie>
<http://www.oprava-nabytku.cz/fotogalerie.php#>
<http://obrazy.wbs.cz/restaurovani-nabytku.html>

11 5-20:45

6 10-17:39

Seznam literatury:
Novotný M., Kulhánek J.: Truhlářské práce-technologie 1. ročník, PARTA, 1 vydání, Praha 2001
Liška J.: Truhlářské práce-technologie 2-3 ročník, PARTA, Praha 2003
Kaděra V.: Truhlářské práce-materiály, PARTA, 1 vydání, Praha 2003
Kříž P., Uhlíř A., Vlček J.: Technologie I, II, III, Informatorium, 1 vydání, Praha 4 2003
REBO, Dřevo od A do Z, ISBN 978-80-7234-531-1

10 4-18:31